

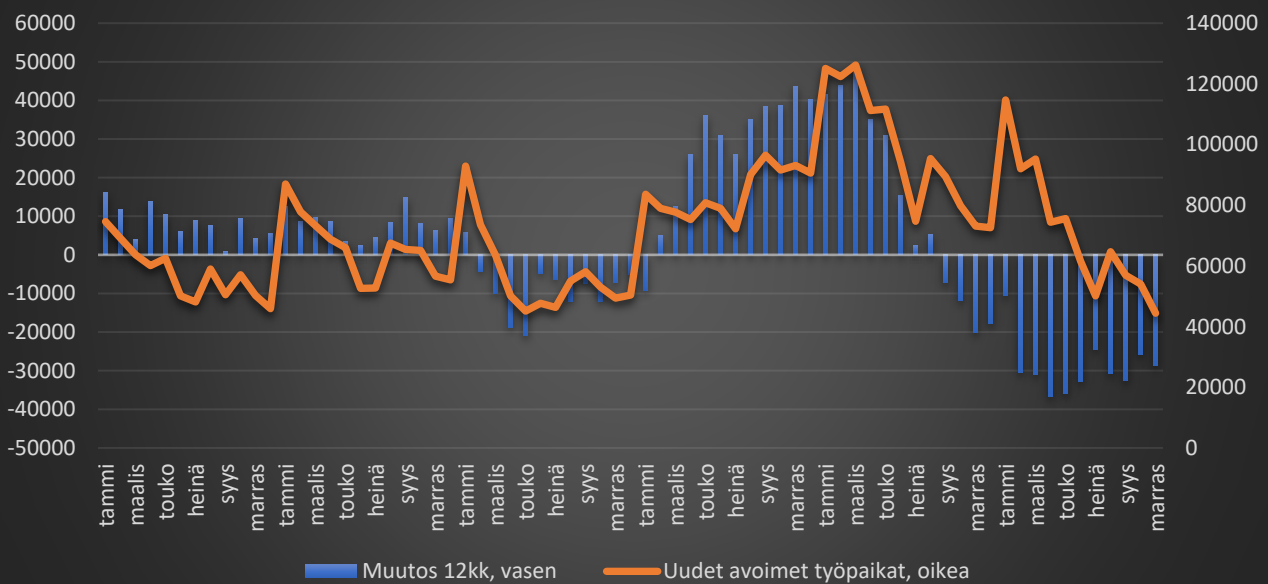
Miltä näyttää vuosi 2024 rekrytoinnin näkökulmasta? Mikä muuttuu vai muuttuuko mikään?

Rekrytointiaktiivisuus pohjautuu luonnollisesti yritysten (ja julkisen puolen) kysyntään. Yritysten kysyntä vastaavasti yleiseen talouteen ja Suomen kaltaisessa vientivetoisessa maassa paljolti myös vientimaiden talouteen. Lyhyesti muotoiltuna talouden aktiviteetti perustuu Suomessa vientiin, investointeihin, kulutukseen ja julkisen talouden toimintaan.

Lähdemme vuoteen 2024 taantumataloudesta, silti odottavin tunnelmin. Inflaatio ja korkomarkkinat ovat vetäneet taloutta jähdytysmoodiin niin Suomessa kuin muissakin Euroopan maissa, mutta markkinoilla on vahva tunnelma, että jo keväällä saattaa alkaa ohjauksorkojen laskut ja tätä kautta talouden vireystila kasvaa.

Rekrytointimarkkinoilla vuosi 2023 ja etenkin sen loppupuoli oli poikkeuksellisen hiljainen. Viimeisen saatavilla olevan tiedon (marraskuu 2023) mukaan uusia avoimia työpaikkoja aukesi vähemmän kuin jopa koronakevään 2020 hiljaisimpana aikana.

Uudet avoimet työpaikat 2018-23 ja muutos 12 kk

Mitä odotamme vuodelta 2024 ja mitä asioita kannattaa seurata? Viisi eri alaa.

Tarkkailemme tässä katsauksessa viiden eri alan / toiminnon rekrytointimarkkinoita: **teollisuuden, rakennusalan, IT-alan, vähittäiskaupan sekä myynnin/markkinoinnin.**

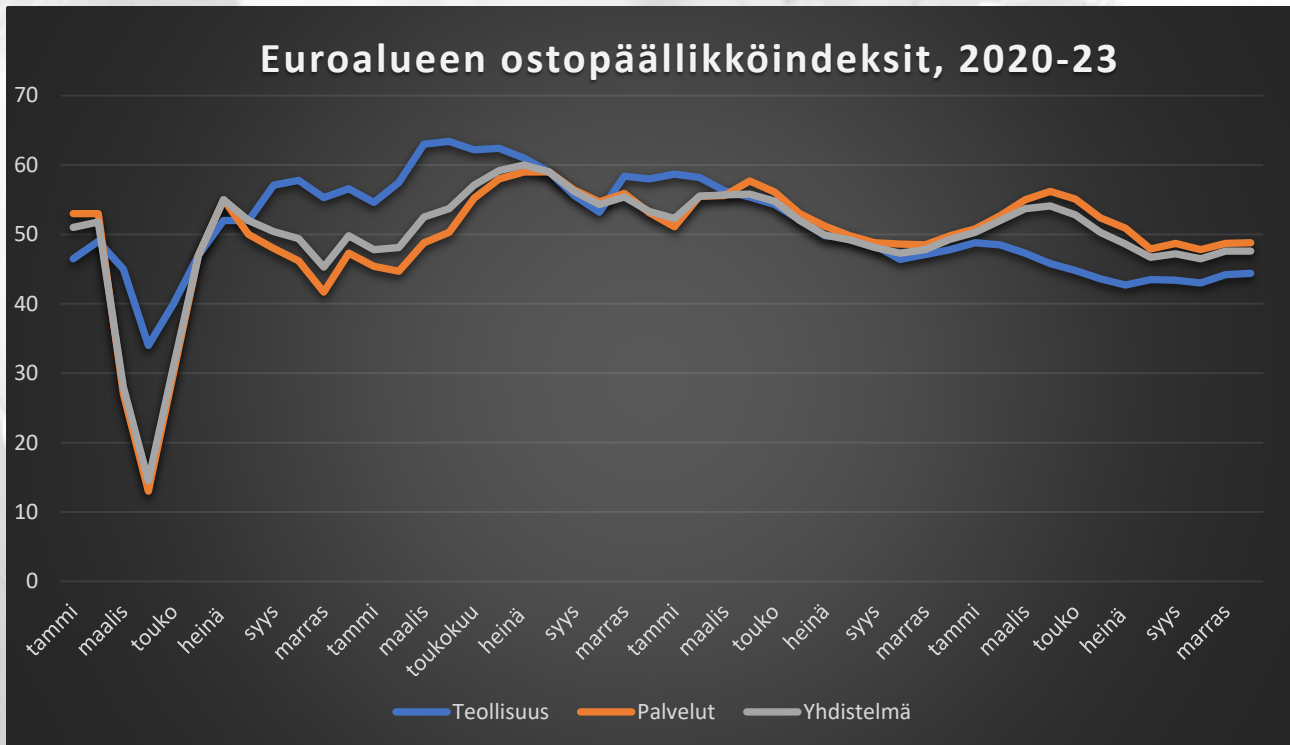
Kuten mainittua, Suomi on vientivetoinen talous, jossa teollisuudella on iso rooli. Yksikään ala ei elä umpiossa, joten se mitä tapahtuu teollisuuspuolella vastaavasti voi vaikuttaa muiden alojen kysyntään, minkä näyttää myös EK:n teollisuusbarometrin ja kaikkien uusien avointen työpaikkojen muutoksen (12kk) välinen yhteys vuosilta 2018-23.

- 1) **Teollisuuden** kysyntään vaikuttavat vahvasti vientimarkkinat ja rahoitusmarkkinoiden tilanne. Sekä Suomessa että muualla maailmassa alkaa olla merkkejä siitä, että pohja on saavutettu ja uusi nousu on alkamassa, mutta on hyvä huomata, että usein isot laivat kääntyvät hitaasti. Esim. teollistuneiden maiden ostopäällikköindeksit eivät ole ekspansiivisen talouskasvun puolella ja tuskin tulevat olemaan ainakaan ennen 2024 jälkimmäistä puoliskoa.

Tarkkaile näitä: **teollisuuden tilausmäärät, ostopäällikköindeksit, teollisuuden luottamusindeksit, inflaatio, korot, tärkeimmät vientimarkkinat.**

Teollisuuden alan rekrytointimarkkinoista lisää: <https://www.rekrytointitali.fi/toimialat/teollisuus-ja-suunnittelu>

- 2) **Rakennusalan** ahdingosta uutisoidaan ahkerasti, mutta usein vain asuntomarkkinoiden suhteen. Rakennusala on kuitenkin laajempi käsite, sillä toimitilarakentaminen, infrarakentaminen ja korjausrakentaminen eivät ole kokeneet läheskään niin kovia kuin asuntopuoli, joskin toimitilapuoli on myös vahvasti taantumassa. On huomioitava, että Suomessa rakennusala vastaa jopa 15% BKT:sta.

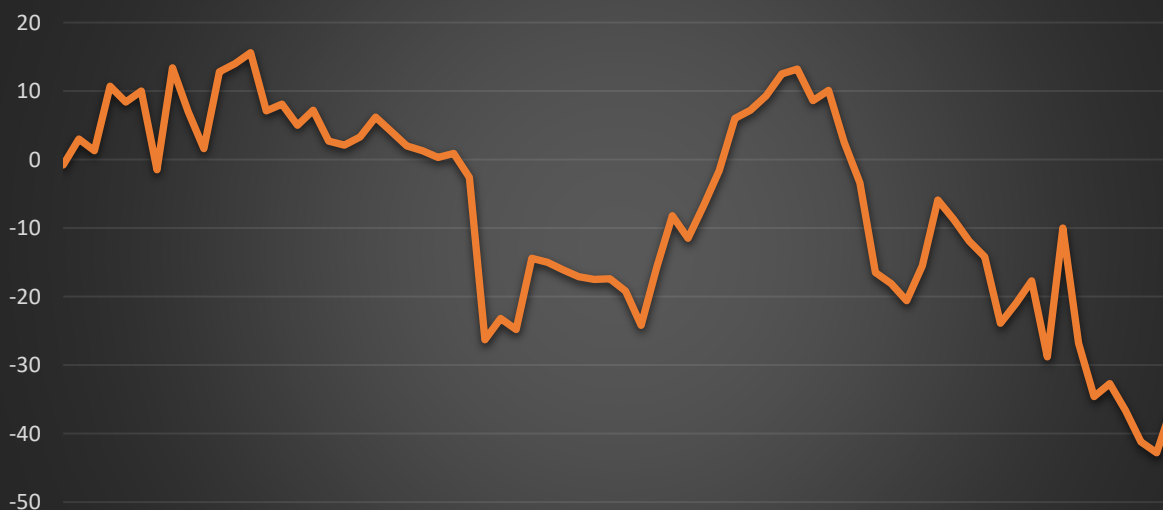
Rakentamisessa etenkin materiaalihintojen kova nousutahti viime vuosina on ollut lähtöisin ulkoisista tekijöistä ja vastaavasti nopeasti nousseet korot ovat hidastaneet vahvasti kuluttajien ja sijoittajien asunnonostoaikeita. Hintatasojen maltillistumisen ja korkojen (todennäköisen) laskun myötä myös asuntorakentaminen lähtenee hitaasti käyntiin, kun myytävien asuntojen varastot alkavat hiipua, mutta tämä tuskin tapahtuu ennen loppuvuotta 2024, josko vielä silloinkaan. Rakennusalan ostopääällikköindeksit eivät muissakaan länsimaissa ennusta kovin valoisia aikoja.

Alalla tullaan varmasti näkemään vielä lisää konkurssseja, irtisanomisia ja lomautuksia, joten osaavaa työvoimaa on sinänsä paljon tarjolla, joskin yritykset ovat oppineet aiemmista laskusuhdanteista ja pyrkivät pitämään ydinosaajistaan kiinni keinolla millä hyvänsä.

Tarkkaile näitä: kuluttajaluottamus, korot, rahoitusmarkkinat, rakennusalan luottamus

Rakennusalan rekrytointimarkkinoista lisää: <https://www.rekrytointitali.fi/toimialat/rakennus-ja-toimitila-ala>

Rakennusalan luottamus 2018-2023

- 3) **IT-ala** on pitkästä aikaa ottanut hieman takapakkia ja useassa yrityksessä on käyty jopa muutosneuvotteluja etenkin pk-yritysten projektien kysynnän vähenemisen myötä. Tämä on luonut alalle keväästä/kesästä 2023 lähtien pitkää aikaa tilanteen, jossa osaajia ei olekaan äärimmäisen vaikea rekrytoida, vaan ollaan jonkinasteisessa tasapainossa työvoiman kysynnän/tarjonnan ja projektien kysynnän välillä. Tilanne palaa kylläkin jälleen ennalleen siinä vaiheessa, kun näkymät ja investoinnit alkavat elpyä. Nyt on monella IT-alan yrityksellä tuhannen taalan paikka ja kysymys, että missä vaiheessa "uskaltaa" taas rekrytoida. Vertailun vuoksi: koronan aiheuttama IT-alan työvoiman ja projektien "tasapaino" kesti noin vuoden.

Odotamme IT-alan osaajien kysynnän virkoamisen esimerkkejä jo keväälle 2024, viimeistään syksyllä alkaa vilkkaampi aika.

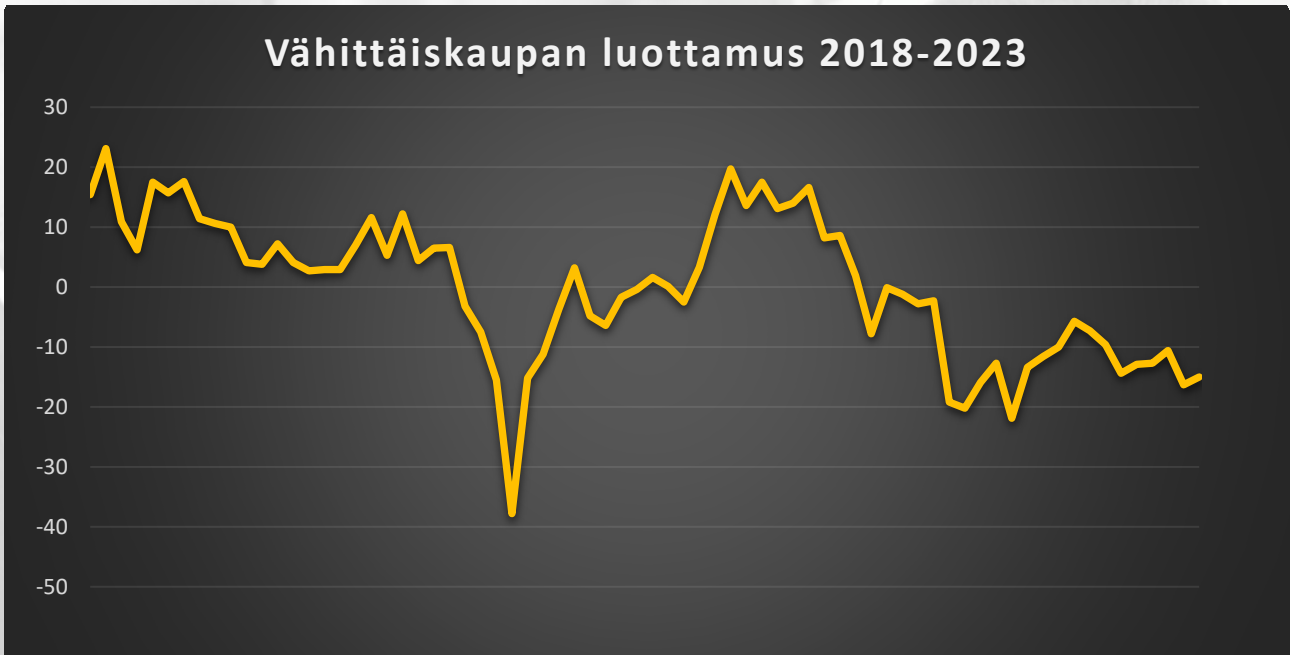
Tarkkaile näitä: korot, yritysluottamus, ostopäällikköindeksit, it-alan työpaikat

IT-alan rekrytoinneista lisää: <https://www.rekrytointitali.fi/toimialat/it-ja-analytiikka>

- 4) **Vähittäiskauppa** on ristiriitaisessa vaiheessa. Kuluttajien luottamus matala edelleen pohjamudissa, mutta se näkyy ennen muuta isompien investointien (asunto, auto, sisustus) kaupassa kun taas vastaavasti kuluttajien vahva palkkakehitys on pysynyt vahvana johtuen siihen, että kulutustavaroita ostetaan ja päivittäispalveluita käytetään yhä ahkerasti. Kierrepallona kuluttajien luottamukselle on viime aikoina heikentyneet työllisyysluvut. Ennen kuin kuluttajien luottamus nousee ylös, emme usko, että myöskään ns. kestävien hyödykkeiden kauppa kasvaa. Kuluttajien luottamuksen muutokselle isoimmat mahdolliset muutokset olisivat korkotason lasku ja maailmanpoliittisen tilanteen rauhoittuminen. Päivittäistavarakauppa sen sijaan pysyy yhä vahvana työllistäjänä myös osa-aikaisten ja kausityöntekijöiden suhteen.

Tarkkaile näitä: kuluttajaluottamus, työttömyysluvut, korot

Vähittäiskaupan rekrytoinneista lisää: <https://www.rekryointitali.fi/toimialat/vahittaiskauppa-ja-kulutustuotteet>

- 5) **Myyntin alan rekrytointimarkkinat.** Myyntiä voi hyvin pitää tietynlaisena talouden pulssina. Talouden yskiessä juuri nyt on myös B2B-myyjien kysynnän suhteen rauhallisempi hetki, mutta perinteisesti jo tammi-helmikuu on vaiherikasta aikaa myyntin rekrytointien suhteen. Kesä taasen on varsin rauhallista aikaa. Odotamme myös myyntin työpaikkojen määrän kasvavan vuodesta 2023, mutta varsin maltillisesti. Hyvin ison kysynnän tapaiseen tilanteeseen päästään vasta, kun talouskasvu on selkeää.

Tarkkaile näitä: Myyntin työpaikat, työttömyysluvut, yritysluottamus, ostopäällikköindeksit

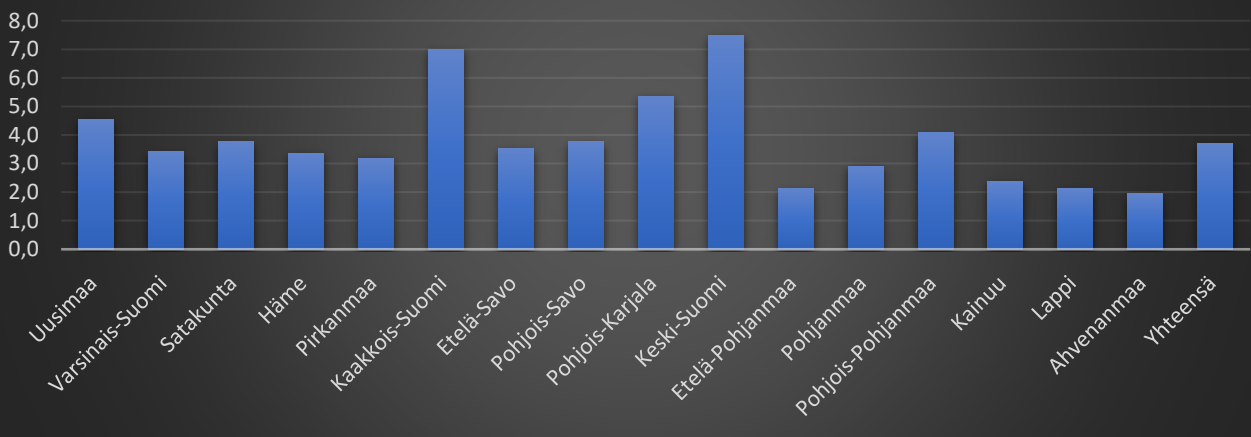
Myyntin ja markkinoinnin rekrytoinneista lisää: <https://www.rekryointitali.fi/toimialat/myynti-ja-markkinointi>

Rekrytointikäytännöt vuonna 2024

Yksinkertaistettuna yrityksillä on kaksi tapaa rekrytoida: kontaktoimalla suoraan osaajia (headhunt) tai mediamarkkinoinnilla (ilmoitushaku). Se kumpi kulloisenakin hetkenä on tehokkaampaa riippuu useasta tekijästä: yrityksen vetovoimasta, alasta, tehtävästä, fyysisestä sijainnista sekä työmarkkinatilanteesta (kysyntä ja tarjonta). Yleisesti ottaen nyt on työnantajalle herkullisemmat hetket rekrytoida kuin vaikkapa vuosi sitten johtuen ihan siitä, että kilpailu työvoimasta on vähentynyt 40% (uudet avoimet työpaikat y/y marraskuu 2023 vs 2024) ja työttömyys kasvanut. Näin ollen ilmoitushaku on osoittautunut monelle yritykselle viime aikoina pitkästä ajasta hyväksi vaihtoehdoksi headhuntin sijaan.

Työttömien määrä suhteessa avoimiin työpaikkoihin 2023

Rekrytointin trendeistä puhuttaessa nousee joka vuosi eri painotuksin esille tavanomainen listaus mm. sosiaalisesta mediasta, työnhakijakokemuksesta, teknisistä apuvälineistä, avoimuudesta, vuorovaikutuksesta ja työnantajabrändistä.

Yllä mainitut ovat kaikki tärkeitä asioita, mutta pidemmällä tähtäimellä harva asia on kuitenkin muuttunut, sillä rekrytointeja on hyvä katsoa usean vuoden päähän. Jatkossakin puhutaan kuitenkin työvoimapulasta ja osaavan, sitoutuneen työvoiman rekrytoimisen haasteista, johon yksittäisen trendinhaistelun sijaan yritykset ovat alkaneet suhtautua yleisellä ja myös eettisellä tasolla entistä vakavammin. 2020-luvun vahvin suuntaus rekrytoinnissa on *vastuullinen rekrytointi*, joka ei rajoitu vain rekrytointiprosessin ehdokkaiden tasapuoliseen kohteluun, vaan se on syytä nähdä laajempänä dialogina ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Lähteet:

TEM: työttömyysjulkaisut 2018-2023 <https://tem.fi/tyollisyyskatsaus>

EK: luottamusindikaattorit 2018-2023 <https://ek.fi/avainsana/luottamusindikaattori/>

S&P Global: PMI <https://www.pmi.spglobal.com/>

Rekrytointitalli: Opas vastuulliseen rekrytointiin <https://www.rekrytointitalli.fi/media/opas-vastuulliseen-rekrytointiin-rekrytointitalli.pdf>

Lisätiedot:

Mikko Kaikkonen

Toimitusjohtaja, KTL

Rekrytointitali Oy

0405773768, mikko.kaikkonen@rekrytointitali.fi

